

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Sociální deprivace a její dopad na úspěšné stárnutí v Evropě – analýza dat studie SHARE

Autor práce: Marek Zehnálek

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cílem práce je posouzení/ohodnocení vlivu faktorů sociální deprivace na úspěšné stárnutí. Předpoklady práce a navazující hypotézy jsou přehledně stanoveny v úvodní kapitole, vždy s krátkým komentářem odkazujícím na příslušnou literaturu.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Diskuzi s literaturou jsou pak věnovány samostatné kapitoly 2–4, kde je proces stárnutí diskutován z pohledu biologického, demografického, a především z pohledu kvality života ve vyšším věku. Teoretická část práce je velmi kvalitně zpracována, odkazuje na řadu relevantních zdrojů.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Autor pracovat s daty studie SHARE, kterou lze považovat za nejvhodnější a nejkvalitnější datový soubor pro hodnocení různých aspektů stárnutí. Autor si na základě dat a pročtené literatury velmi vhodně sám definoval Index úspěšného stárnutí. Hodnocení úspěšného, resp. obvyklého stárnutí na základě kritérií vlastního hodnocení zdraví, symptomům deprese a disability považují za velmi zdařilé. Výběr ostatních nezávislých proměnných a jejich vytvoření je také detailně a vhodně popsáno v kapitole 5. Vzhledem k využití dat pouze 5. vlny studie, pracoval autor s daty jako v případě průřezových studií. Metoda binární logistické regrese je tak vhodně použita k ověření stanovených hypotéz.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Autor vytvořil několik modelů, nejprve testoval vliv jednotlivých proměnných na úspěšné stárnutí, následně vložil všechny proměnné do jednoho modelu a na závěr vytvořil obdobné modely pro evropskou a českou populaci. Interpretace výsledků binární logistické regrese je pro autora rutinní záležitostí. Popis jednotlivých modelů je až možná příliš detailní. Za větší nedostatek lze považovat vložení nesprávných hodnot do tabulky 5 (data odpovídají tabulce 6). Zde se tedy detailní popis naopak hodí. Analytická část však postrádá provázanost jednotlivých modelů, resp. okomentování rozdílů mezi jednotlivými modely.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

V závěru práce autor stručně diskutuje zvolené pracovní hypotézy v úvodu práce. Jedná se však

spíše o jakési konstatování než o hlubší diskuzi výsledků. Např. v diskuzi hypotézy 6 autor pouze konstatuje, že v modelu nebyl potvrzen statisticky významný vliv proměně partner na úspěšné stárnutí v Česku a tudíž zde se hypotéza nepotvrdila. Zamyšlení nad tím, proč to tak je, však chybí.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Po formální stránce je práce velmi dobře zpracována s minimem překlepů. Z nedostatků bych snad zmínila pouze chybné psaní velkých písmen v případě Jižní, Západní nebo Severní Evropa. A nadbytečné používání závorek při odkazování na citovanou literaturu.

Rozsah práce odpovídá požadavkům na diplomovou práci.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Autor v průběhu sepisování diplomové práce prošel výraznou proměnou; postupně dokázal svojí práci zefektivnit; zorientoval se v problematice a v nepřeberném množství literatury věnované tématu sociální deprivace, pracoval samostatně s rozsáhlými datovými soubory studie SHARE, nejenom se souborem easySHARE, doporučovaným pro studenty. Sám přišel s myšlenkou vytvoření vlastního kritéria úspěšného stárnutí. Bohužel časová tíseň při finalizaci diplomové práce se projevila při zpracování závěrečných kapitol, zejména ovlivnila hloubku analytické části.

Přesto předložená diplomová práce adekvátně hodnotí vliv sociální deprivace na úspěšné stárnutí a autor naplnil vytyčené cíle. Oceňuje především vytvoření samostatného modelu pro Česko, který poukazuje na určitá specifika platná pro českou populaci.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě.

Otázky k obhajobě

Jak si vysvětlujete nepotvrzení vlivu proměnné „soužití s partnerem“ na úspěšné stárnutí v Česku?

V hypotéze 5 sledujete vliv geografického prostředí na úspěšné stárnutí. Předpokládáte, že tento vliv bude pozorován i v případě modelu očištěného o vliv pohlavně-věkové struktury. V závěru je však diskutován neočištěný model. Můžete tedy uvést na pravou míru.

Co je myšleno tvrzením „Rozdíly ve střední délce života a ve střední délce života ve zdraví mohou způsobovat vyšší šance mužů stárnout úspěšně“ (str. 71)

Datum:

Autor posudku:

Podpis: